

Duurmelken om minder afkalfmomenten

Melkveehouders die ervoor kiezen om de lactatie van koeien te verlengen, ook wel duurmelken genoemd, doen dat vooral om minder afkalfmomenten te hebben. Dat blijkt uit onderzoek van Wageningen University & Research en Universiteit Utrecht.

VAN DE REDACTIE

Een tussenkalf tijd van één jaar wordt meestal geadviseerd, omdat deze resulteert in een maximale melkproductie. Het verlengen van de TKT zorgt namelijk voor meer dagen met een lagere melkproductie aan het eind van de lactatie. Toch zijn er melkveehouders in Nederland die doelbewust de lactaties van (een deel van) hun koeien verlengen door het uitstellen van het inseminatiemoment. Dat kan zorgen voor een persistenter melkgift van een koe. En doordat de koe minder afkalfmomenten heeft, zal het verlengen van de lactatie naar verwachting ook een positief effect hebben op de diergezondheid.

In 2017 is het netwerk van melkveehouders 'Duurmelken' gestart, als klankbordgroep voor het onderzoek binnen het project

'Lactatie op Maat' en voor het uitwisselen van kennis, ervaring en gegevens over het duurmelken van koeien tussen veehouders en onderzoekers.

Minder afkalfmomenten

Binnen het netwerk 'Duurmelken' zijn dertien Nederlandse melkveehouders gevraagd naar onder andere hun motivatie om de lactatie van koeien bewust te verlengen. Twaalf van de dertien noemden onder andere minder afkalfmomenten als een van de redenen voor het toepassen van een verlengde lactatie. Minder afkalfmomenten betekent minder arbeid, aldus de ondervraagde melkveehouders. Gemiddeld besteden zij 39 minuten aan het droogzetten van een koe (koe opzoeken, droogzetten met teatsealers of antibiotica, bekappen, verplaatsen naar andere stal), 15 minuten aan de voorbereidingen voor een kalfkoe (stal/strohok voorbereiden, koegezondheid checken) en 30 minuten voor het afkalproces zelf. Daarbij kosten de nazorg voor de kalfkoe, de eerste melking van de kalfkoe, het kalf naar de iglo brengen en de eerste zorg voor het kalf relatief veel tijd.

De verzorging van de kalveren tot twee weken oud kost volgens de deelnemende melkveehouders gemiddeld 24 minuten per dag. Los van de absolute tijd die aan een afkalving en jonge kalveren wordt besteed, gaf een deel van de veehouders aan dat de onvoorspelbare arbeid rondom afkalven en vooral moeilijke afkalvingen het werkplezier verminderen.

Selecteren op melkproductie

De hoogte van de melkproductie is voor de dertien melkveehouders het belangrijkste selectie criterium om het inseminatiemoment uit te stellen en koeien bewust een langere lactatie te laten maken. Ze baseren zich op de melkproductie tijdens de piek van de lactatiecurve, aantal dagen in lactatie, daling in melkproductie onder een bepaalde waarde of een combinatie van deze criteria. Soms beslist een melkveehouder koeien helemaal niet meer te insemineren, meestal vanwege uiergezondheidsproblemen, vruchtbaarheidsproblemen en beengebreken.

Verkort droogzetten

Eerder deed Wageningen University & Research al onderzoek naar het verkorten van de droogstand van melkkoeien. In Veehouder en Veearts vertelde onderzoeker Ariëtte van Kneusel over onder andere de voordelen daarvan. "Verkort droogzetten zorgt voor een duidelijke verbetering van de energiebalans in de volgende lactatie en de koeien zijn weer eerder cyclisch na afkalven. Op onze netwerkbedrijven was de tussenkalf tijd ook korter bij een verkorte droogstand. De koeien zijn ook makkelijker droog te zetten. Verkort droogzetten heeft geen gevolgen voor het celgetal in de melk, de biestkwaliteit, de antistofconcentratie in het bloed van de kalveren of de groei van de kalveren. En de meeste koeien zijn persistent genoeg om een tweede lactatie opnieuw verkort drooggezet te worden."

Vruchtbaarheid neemt niet toe

Eerder werd binnen het project 'Lactatie op Maat' al naar de vruchtbaarheid van de koeien van de dertien melkveehouders in het netwerk 'Duurmelken' gekeken. De verwachting van de onderzoekers was dat de vruchtbaarheid van koeien toeneemt als je langer wacht met insemineren en de koe zo meer kans geeft om te herstellen van de negatieve energiebalans aan het begin van de lactatie. Maar dat bleek op basis van de gegevens van de netwerkbedrijven niet het geval. De vruchtbaarheid van de koeien verschilde niet tussen dieren waarbij de eerste inseminatie al vroeg na afkalven plaats had ten opzichte van dieren waarbij de eerste inseminatie werd uitgesteld (soms zelfs tot meer dan 36 weken na afkalven). Het aantal benodigde inseminaties was vergelijkbaar, met circa 1,9 inseminaties per dracht. Mogelijk heeft het selectiebeleid van de melkveehouders daaraan bijgedragen, omdat vooral dieren met lagere producties (en betere energiebalansen) vroeg zijn geïnsemineerd, terwijl met hoogproductieve dieren langer is gewacht. §

Het project 'Lactatie op Maat' wordt uitgevoerd door onderzoekers van Wageningen University & Research en Universiteit Utrecht in opdracht van ZuivelNL en het Ministerie van LNV. Het project eindigt op 30 juni 2021.

Minder afkalfmomenten scheelt arbeid.

FOTO: TWAN WIERMANS

